

TÜRKÖK Donör Kazanımı

**TÜRKÖK
KÖK
HÜCRE**

Damla DERNEK ÇETİNER

Kök Hücre Kazanım ve Koordinasyon Birimi

damla.dernek@kizilay.org.tr

TÜRKÖK

❑ Kuruluş

07.11.2013 tarihinde

T.C. Sağlık Bakanlığı ve Türk Kızılay

TÜRKÖK
KÖK
HÜCRE

❑ Neden Kızılay

- Gönüllü kan bağışçısı kazanımı deneyimlerinden faydalanmak
- Bağışçı havuzunu kısa sürede kurulmasını sağlamak

Türkiye’de akraba dışı hematopoetik kök hücre bankaları;

- **1999**
İstanbul Üniversitesi Kemik İliği Bankası (TRİS)
- **2006**
Ankara Üniversitesi Kemik İliği Bankası (TRAN)

TÜRKÖK

- TÜRKÖK Protokolü kapsamındaki tüm süreçler
- Hasta kodu

- TÜRKÖK KİB
- Tarama-eşleştirme

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI

- Hasta tarama süreçleri

NAKİL MERKEZLERİ

AFEREZ MERKEZLERİ

- Kök Hücre Toplama Süreci

- HLA bilgisi aktarımı
- Eşleşme sonucunun aktarılması

TÜRK KIZILAY

- Bağışçı Kazanımı Süreci
- Laboratuvar Süreci
- Eşleşme Süreci
- Kök Hücre Toplama Planlama Süreci
- Mihmandarlık Hizmeti
- Hücresel Ürün Taşıma

- HLA numunesi transferi
- Eşleşen bağışçının HLA numunesi transferi
- ISBT 128 barkodlama sistemi
- GRID numaralandırma sistemi

TÜRKÖK DTL

- HLA analizi
- Bağışçı ve hasta HLA doğrulaması

TÜRKÖK

Türk Kızılay Görevleri

Kök hücre bağışçı adaylarının kazanımı

Laboratuvar süreçleri (seroloji-nat)

Eşleşme/nakil süreçlerinin takip edilmesi

Bağışçılara mihmandarlık hizmetinin verilmesi

Hücrel ürün taşıma süreçleri

Sağlık Bakanlığı Görevleri

TÜRKÖK Kemik İliği Bankası'nın yönetimi

Tarama-eşleştirme çalışmaları

TÜRKÖK Doku Tipleme Laboratuvarı'nın belirlenmesi

Aferez - nakil merkezleri ve Türk Kızılay ile koordinasyonun sağlanması

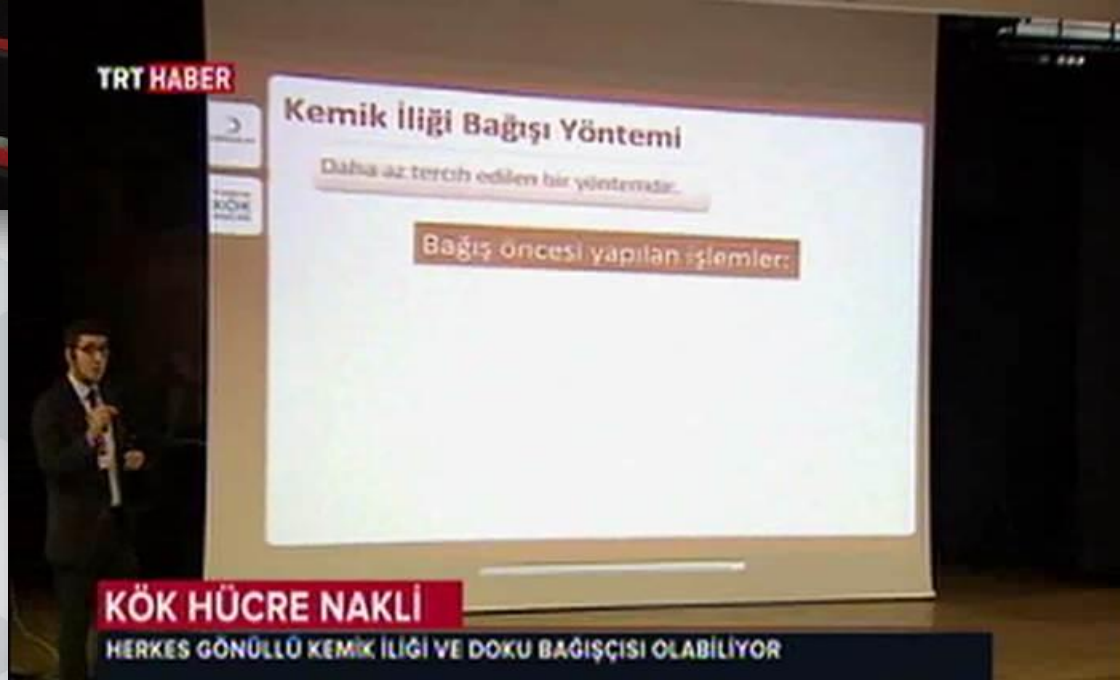

TÜRKÖK

Bağışçı Kazanımı Süreçleri

TÜRKÖK KÖK HÜCRE
BİLGİLENDİRME VE ONAM FORMU

www.kanver.org

GÖNÜLLÜ KÖK HÜCRE BAĞIŞÇI ADAYI ONAM FORMU

Kök Hücre Bağışçı Adayının Kimlik Bilgileri
T.C. Kimlik Numarası :
Adınız Soyadınız :
Doğum Tarihiniz :
Cinsiyetiniz :
Eğitim Durumunuz :
Mesleğiniz :
Kök Hücre Bağışçı Adayının Adres ve Diğer İletişim Bilgileri
Birinci (Ev) Adresi :
İkinci (İş) Adresi :
Ev Telefon Numarası :
İş Telefon Numarası :
Çap Telefon Numarası :
E - posta Adresiniz :
Yakınlık Derecesi :
İkinci (İş) Adresi :
Ev Telefon Numarası :
İş Telefon Numarası :
Çap Telefon Numarası :
E - posta Adresiniz :
Bağışçı Adayının
Adı Soyadı :
Tarih / İmza :

Tıbbi Geçmiş
Sürekli Tedavi Olunup Gevretilemeyen Bir Hastalığınız var mı?
☐ HAYIR ☐ EVET
Hepati C geçirdiniz mi?
☐ HAYIR ☐ EVET
Hepati B geçirdiniz mi?
☐ HAYIR ☐ EVET
Sifiliz Hastalığı geçirdiniz mi?
☐ HAYIR ☐ EVET
Kanser tanısı/tedavisi aldınız mı?
☐ HAYIR ☐ EVET
AIDS/HIV + tanısı aldınız mı?
☐ HAYIR ☐ EVET

GÖNÜLLÜ KÖK HÜCRE BAĞIŞÇI ADAYI ONAMI
Bu formu doldurup imzalatılarak, gönüllü olarak kök hücreni (Kemik iliği veya/veya Periferik Yöntem) akraba dışı bir hastaya bağışlamayı kabul ediyorum. Yapılacak testler, işlemler ve yapıldığı bağış karşılıklı hiçbir ücret talep etmiyor. Benden alınan kan numunelerinin doku uyum testi ve diğer testleri için kullanılması kabul ediyorum. Doku bilgilerimin, Türkiye ve dünyada kök hücre nakli olmayı bekleyen tüm hastaların yararlanabilmesi için eşleştirilmesi amacıyla TÜRKÖK Kemik İliği Bankası ve Dünya Kemik İliği Gönüllü Verici Kayıt Merkezi (BMDW/WMDA) veri tabanına kaydedilmesini kabul ediyorum. İlaçların bu formdaki bilgilerimin kimliğim 3 kopyeyle paylaşılacağı şekilde saklanması için bilgileri verdiğimi kabul ediyorum. Bu formu imzalayarak yasal bir yükümlülük/korumakla altına giriyorum. İletişim anı herhangi bir neden belirtmaksızın gönüllü kök hücre bağışçı adayından vazgeçme hakkına sahibim. Formda belirtilen bilgilerimin doğruluğunda yeri bilgilerimin nullus kayıt sisteminden tespiti kabul ediyorum. Kişisel bilgileri içermeyen diğer bilgilerin ve kan sonuçlarının, TÜRKÖK veya TÜRKÖK'ün izin verdiği kurumlara transferinden, istatistiksel amaçla gıda bilimsel araştırma ve bunların sonuçlarının yayınlanması amacıyla ile kullanılmaması kabul ediyorum. Kök hücre bağışı ile ilgili yazılı/yazılı olmayan bilgi edinme, okutma, anladım ve sorularına cevap verdim.

Form No: KHY-FR-036 Revizyon No: 9 Revizyon Tarihi: 24.03.2022 Yürürlük Tarihi: 05.02.2016

Tanıtım ve Sosyal Medya

BAĞIŞ BİLGİLERİM **RANDEVU AL** **BAĞIŞ NOKTALARI** **KIZILAY.ORG.TR** **gönüllü**

KAN HİZMETLERİ ANA SAYFA HAKKIMIZDA E-KÜTÜPHANE S.S.S BİZE ULAŞIN

KAN BAĞIŞI MOBİL UYGULAMAMIZ *Yayında*

Detaylar için

KAN, AFEREZ, PLAZMA ve KÖK HÜCRE BAĞIŞLARINIZ İÇİN..

Kan Bağışı **Plazma Bağışı** **Aferez Bağışı** **Kök Hücre Bağışı**

Kanver.org

kizilaykokhucre Takiptesin Mesaj Gönder

1.317 gönderi 2.149 takipçi 10 takip

Türk Kızılay Kök Hücre
Sivil Toplum Örgütü (STO)
Türk @Kızılay Kan Hizmetleri Genel Müdürlüğü @kanverorg
Kök Hücre
#ÖneÇıkHayatKurtar
www.kanver.org
ecemgonca, canpolatsenay, esrarakade78 • 20 diğer kişi takip ediyor

Bizimle Ol Yöntemler Süreçler Merkezler SSS

GÖNDERİLER REELS ETİKETLENENLER

10 KASIM 1933
SAYGI VE ÖZLEMLE
Saygı ve özlemle...

Instagram

@kizilaykokhucre

İYİLİK KİME YAKIŞMAZ Kİ?

TÜRK KIZILAY Kök Hücre

Takip ediliyor

Türk Kızılay Kök Hücre
@kizilaykokhucre

Türk @Kızılay Kan Hizmetleri Genel Müdürlüğü @kanverorg Türk Kök Hücre
#ÖneÇıkHayatKurtar

kanver.org Nisan 2014 tarihinde katıldı

5 Takip edilen 589 Takipçi

Twitter

Kök Hücre Bağışçı Adayı Olma Süreci

TÜRKÖK
KÖK
HÜCRE

2 Başvuru Süreci

- Ulusal ve uluslararası rehberler ve kriterlere uygun seçim
- Öncelik: Düzenli kan ve aferez bağışçıları

1 Kimler Bağışçı Olabilir?

- 18-35 yaş arası, sağlıklı bireyler
- Hepatit B/C, HIV, Sifilis geçirmemiş
- Kronik hastalığı ve kanser tanısı olmayanlar

3 Testler ve Değerlendirme

- Serolojik testler (HbsAg, HCV, HIV, Sifilis)
- Kan grubu ve doku tiplmesi (3 tüp kan örneği)
- Uygun HLA örnekleri TÜRKÖK'e gönderilir
- Veriler Kemik İliği Bankası sistemine aktarılır

Kök Hücre Bağışçı Adayları

- **Seroloji**
 - HBsAg
 - Anti-HCV
 - HIV 1-2 Ag+Ab
 - Treponema pallidum Total Ab
- **Gruplama**
 - Jel Santrifügasyon (Immunohematoloji)

Eşleşme

- **Seroloji**
 - Electrochemiluminescence Immunoassay (e-CLIA)
- **NAT**
 - Qualitative, Multiplex/Multidye Real Time PCR

Sağlık kontrolü

- **NAT**
 - HBV DNA
 - HCV RNA
 - HIV 1-2 RNA

Eşleşme ve Nakil Süreci

Eşleşme Süreci

- Sağlık Bakanlığı kanalıyla hastalar için uygun bağışçı eşleştirmesi
- TÜRKÖK yazılımlarıyla Kızılay'a bilgi aktarımı
- Uygun bağışçıdan tekrar testler alınır (HLA)

Nakil Hazırlığı

- HLA örnekleri karşılaştırılır, doğrulama testleri yapılır
- Nakil kararı sonrası bağışçı ile yeniden iletişim
- Toplama yöntemi, merkez ve tarih belirlenir

Toplama ve Nakil

- Süreç Kızılay tarafından Bakanlık koordinasyonunda yürütülür
- Ocak 2025 itibarıyla hücresel ürünler Kızılay tarafından nakil merkezine ulaştırılmaya başlanmıştır.

Mihmandarlık ve Ürün Taşıma Hizmetleri

13 Ocak 2025’de gerçekleşen TÜRKÖK Çalışma Komisyonu Toplantısı sonucunda, kök hücre bağışçılarının mihmandarlık hizmeti (refakat ve destek) ile hücresel ürünlerin transferi görevleri Türk Kızılay tarafından üstlenilmiştir.

Bu kapsamda Türk Kızılay, personel, araç ve ekipman kapasitesini artırarak çalışmalara hız vermiştir.

18

Merkez

83

Personel

- **399 bağışçımız sağlık kontrolüne götürülmüştür.**
 - 180 bağışçı aferez merkezi ile aynı şehirde ikamet etmekteydi.
 - 219’u sağlık kontrolü için bulundukları şehirden aferez merkezine transfer edilmiş ve konaklamaları sağlanmıştır.
- **252 ürün taşıma (hücresel ürünün aferez merkezinden nakil merkezine transferini ifade etmektedir.)**
 - 46 ürünün şehir içi
 - 206 ürünün şehirler arası transferi gerçekleştirilmiştir.

Yazılımlar

Uluslararası Konum

❑ TÜRKÖK,

2016 yılında BMDW (Bone Marrow Donors Worldwide),
2017 yılında da WMDA (The World Marrow Donor
Association) üyesi olarak uluslararası standartlarda
çalışan bir merkez haline gelmiştir.

BMDW veri tabanında yer alan bağışçı
sayısı **600.000**
Dünyada **10.** Sırada

Genel Veriler

1.203.022
Kök Hücre Bağışçısı

%63
Erkek

%37
Kadın

%70
Aynı Zamanda
Kan Bağışçısı

28.451
Eşleşme Sayısı

21.443 Yurt İçi

7.008 Yurt Dışı

1.851 Vazgeçme

6.827 Sistem İnaktivasyonu

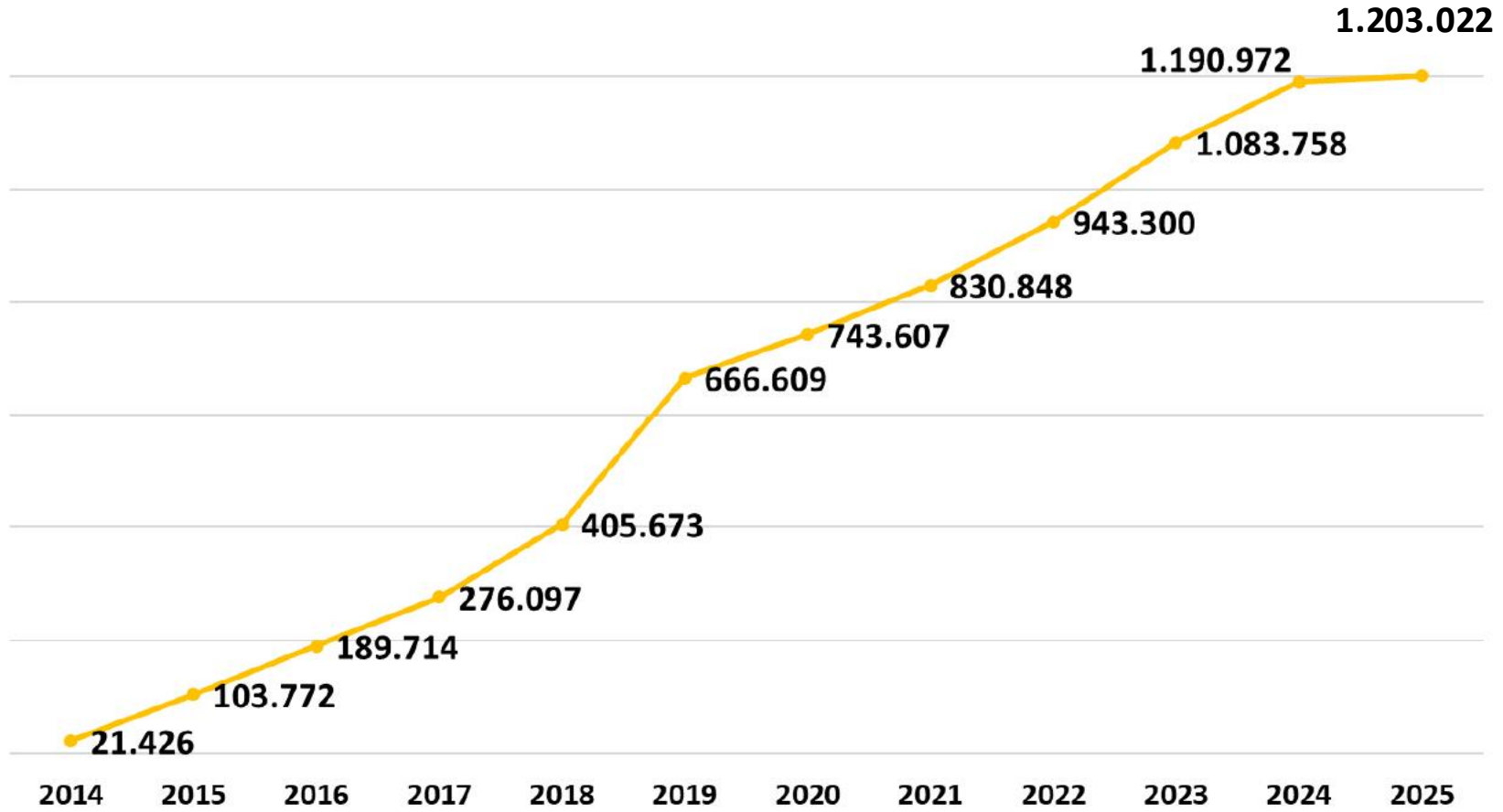
7.159
Nakil Sayısı

6.398 Yurt İçi

761 Yurt Dışı

Kök Hücre Bağışçısı Kazanımı Sayıları

2025 Verileri

60.000

Hedef

15.679

Kök Hücre Bağışçısı

1.851

Eşleşme Sayısı

1.208 Yurt İçi

643 Yurt Dışı

144 Vazgeçme

665 Sistem İnaktivasyonu

424

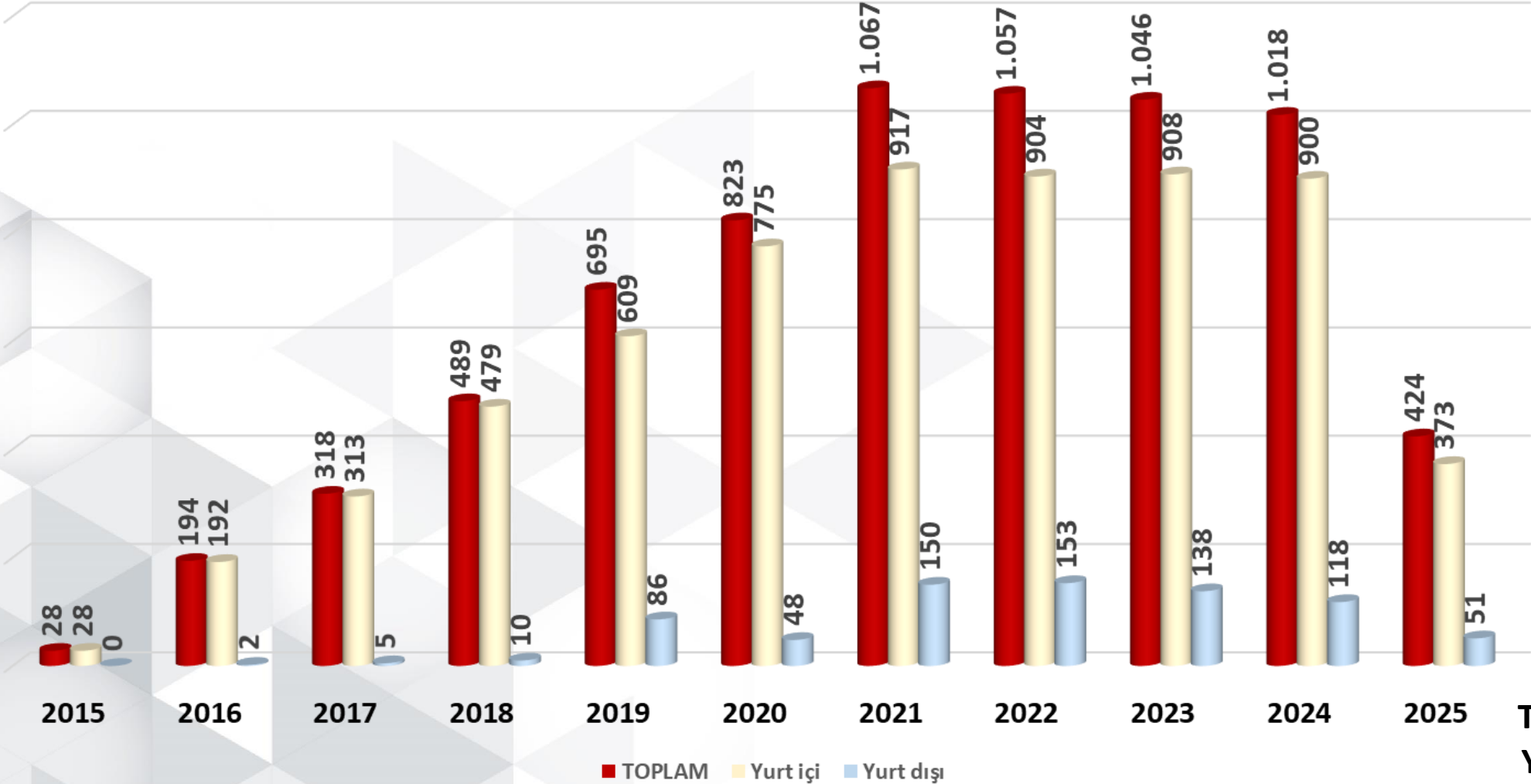
Nakil Sayısı

373 Yurt İçi

51 Yurt Dışı

Yıllara Göre TÜRKÖK Nakil Sayıları

Toplam 7.159
Yurt içi 6.398
(sağlık turizmi 840)
Yurt dışı 761

Vazgeçme ve Sistem İnaktivasyon Nedenleri

VAZGEÇME NEDENLERİ

Neden Belirtmeksizin Vazgeçme

Aile Baskısı

Zamanının Uygun Olmaması

Sağlığının Bozulma Endişesi

Kamuoyu Olumsuz Etkileri

Hastayı Tanıma İsteği

Maddi Kayıp Düşüncesi

Korku (Ağrı , İğne, Anestezi vb)

Kendini İyi / Hazır Hissetmeme

Maddi Beklenti (Para Talebi)

İşini Kaybetme Endişesi

Sisteme İlişkin Güvensizlik

Bulunduğu İlden Çıkmak İstememesi

Bir Hasta Adına Bağışta Bulunmak

Dini Etnik Nedenler

Süreç Memnuniyetsizliği

Nakil Yöntemini Kabul Etmemesi

SİSTEM İNAKTİVASYON NEDENLERİ

Tıbbi Red

Yurt Dışı Öğrenim, İş, İkamet

Ulaşılamadı

Tutuklu ve Hükümlüler

Vefat

TÜRKÖK'ün Ülkemize Kazandırdıkları

TÜRKÖK ile;

- ☐ Bağışçı kazanımına yönelik **eğitim ve ekip çalışmaları** ile toplumda kök hücre bağışçılığı konusunda bilinç artmıştır.
- ☐ Türkiye'nin kendi kök hücre bağışçısı veri tabanı oluşturularak **yurt dışına bağımlılık azalmıştır.**
- ☐ Eşleşme ve nakil süreçleri yurt içinde **daha hızlı ve güvenli** şekilde yürütülebilmektedir.
- ☐ Türkiye, **Sağlık Turizmi** kapsamında uluslararası düzeyde **tercih edilen bir ülke** olmuştur.

teşekkürler

